

Elmarco slaví dvacátiny, v koronakrizi pomohlo kraji

Liberecká firma Elmarco působí v oblasti nanovláken. Zákazníkům nabízí stroje na průmyslovou výrobu nanovláknenných materiálů a jejich průmyslové linky a laboratorní jednotky vyrábějí nanovláknena pomocí technologie elektrospinningu.

Na podzim slaví společnost dvacetileté výročí své existence, a jak by řekl klasik, „její sláva hvězd se dotýká“. Abychom vám Elmarco a jeho činnost přiblížili, položili jsme jeho řediteli Miloslavovi Masopustovi několik otázek.

Vaše firma Elmarco byla první v České republice a potažmo i na světě dodávající na trh stroje na výrobu nanovláknenných materiálů. Co vás na tuto myšlenku přivedlo a jak vypadaly první roky vaší činnosti?

Musím uvést že prvenství nám patří pouze v oblasti průmyslových strojů. S nanovláknem se experimentovalo dávno před námi, ale teprve objev profesora Jirsáka umožnil zkonstruovat stroj pro zvláknění ve velkém měřítku. A co stálo na začátku našeho nanopodnikání? Sport a šťastná náhoda. Dodnes se v Elmarku traduje historka, jak pan Mareš, zakladatel společnosti, na liberecké Technické univerzitě projednával něco o volejbalovém turnaji. Řeč se náhodou stočila na nový objev, slovo dalo slovo a od té doby se odvíjí historie firmy Elmarco ve světě nanotechnologií.

Nedá se přehlédnout, že významně expandujete do zahraničí. Kde všude můžeme vaše stroje najít?

Ani nebudu moc přehánět, když řeknu, že naše stroje můžete nalézt po celém světě. Již jsme instalovali více než 250 strojů a většina z nich se nalézá v technologicky vyspělých zemích, jako jsou například Spojené státy, Německo nebo Japonsko. Zajímavým odbytíštěm je pro nás i Rusko a Čína. V poslední době zaznamenáváme úspěchy i v netradičních destinacích – Vietnam, Kolumbie, Botswana atd.

Velmi pružně jste zareagovali na poptávku trhu v době koronakrizy. Změnila tato doba nějak vaše plány do budoucna?

Do budoucna se chceme stále soustředit na vývoj a výrobu zvláknovacích strojů, stejně jako dosud. Po letošní krizi jsme se ale museli zamyslet nad flexibilitou naší výroby. Dodáváme komplexní výrobní linky, které vyrábíme po jednotlivých kusech a není jednoduché výrobu skokově zvýšit. Jinými slovy hledáme způsob, jak navýšit naši maximální kapacitu a zároveň být připraveni na výkyvy poptávky v obou směrech. To je spojeno s mnoha věcmi, ale v první řadě s dostatečným prostorem. Potřebujeme linky někde vyrobit, pak je otestovat v provozu. Máme vlastní výrobní a vývojové centrum, pronajali jsme si další výrobní haly, přesto stále bojujeme s nedostatkem místa.

Můžete našim čtenářům stručně popsat technologii Nanospider, na níž jsou stroje od vás založeny?

V současné verzi naše technologie používá ocelovou strunu, na kterou se nanáší roztok polymeru. Pomocí vysokého napětí pak z roztoku vytváří nanovláknena, která se pak náhodně ukládají na povrch podkladové látky. Výsledkem je například filtrační papír pokrytý tenkou vrstvou nanovláken. Princip naší technologie je jednoduchý, ale je na něj navázáno rozsáhlé know-how, bez kterého se nedá použít pro výrobu v průmyslovém měřítku.

Jaká odvětví vaše technologie nejvíce využívají a kde očekáváte největší nárůst objednávek?

Když odhlédneme od poptávky po rouškách, pak k největšímu rozšíření nanovláken došlo v oblasti vzdušné filtrace. Další slibnou oblastí je určitě medicína, tím myslím tkáňové inženýrství, kryty ran nebo nosiče léčiv. Do budoucna očekáváme zájem i od výrobců outdoorového oblečení nebo bateriových separátorů.

Abychom se vrátili k vaší pomoci Libereckému kraji. Kolik materiálu na výrobu ochranných pomůcek (roušek) jste dokázali vyrobit denně, kolik to bylo celkem a proč jste již od výroby nanotextilie pro tyto účely upustili?

Přesná čísla si nepamatuji, ale během tříměsíčního provozu jsme vyráběli řádově desítky tisíc metrů denně. Celkově jsme kraji předali

MILOSLAV MASOPUST

materiál pro výrobu více než dvou milionů roušek. Jak jsem již uvedl, naší doménou jsou stroje. Výroba materiálu pro nás byla tedy mimořádná záležitost, a jakmile nám to situace dovolila, vrátili jsme se k naší hlavní činnosti. To neznamená, že se materiál přestal vyrábět. V té době se nám podařilo urychleně dokončit výrobní linku pro českého zákazníka, který od nás výrobu pro kraj převzal.

Jak finančně nákladné jsou vaše zařízení a jak dlouho trvá výroba jednoho takového stroje?

Zájemce o naši průmyslovou linku musí počítat s investicí v řádu desítek milionů korun a s dodací lhůtou zhruba půl roku. Ze zkušeností můžu říct, že trpělivost je potřeba již před podpisem smlouvy. Je celkem běžné, že jednání se zákazníky trvá více než rok. To je doba potřebná pro specifikaci parametrů linky a finálního materiálu. Během té doby také vyrábíme vzorky pro ověření a někdy je potřeba hodně testovacích cyklů, než se podaří najít optimální kombinaci parametrů.

Můžete prozradit nějaké plány Elmarka do budoucna?

Kromě práce na dalším vývoji naší technologie mohu například uvést precizní klimatizace. Proces výroby nanovláken je extrémně náročný na stabilitu pracovní atmosféry a nám nezbylo než si přesně klimatizace vyrábět vlastními silami. V současnosti zjišťujeme, zda existují i jiné náročné procesy a zda bychom mohli naše klimatizace nabízet jako samostatný produkt. Nesmím zapomenout, že letos budeme také slavit. V říjnu to bude přesně dvacet let od založení naší společnosti, a to je v životě firmy velký milník. Vykročíme do další dekády a já věřím, že pro nás bude stejně úspěšná, jako byly předchozí roky.

